

МОЯ БАТЬКІВЩИНА

Тиждень 9, урок 41

Обладнання і матеріали:

- навчальний посібник "[Українська мова та читання](#)" ч. 2 (авторка Г. Остапенко), с. 36-37;
- [добірка звуків природи](#);
- роздруківка "[Мапа думок про Україну](#)", "[Картки-асоціації про Україну](#)", "[Картки-асоціації про душевні якості](#)", "[Закінчи речення](#)".

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Словникова робота

Батьківщина — пригадайте з дітьми, що це слово пишемо з великої літери, коли надаємо йому патріотичного значення (*див. пам'ятку на с. 51 ч. 1 посібника*).

Прочитайте з дітьми прислів'я про Батьківщину. Про яке ставлення до Батьківщини в них йдеться?

- Без **Батьківщини** немає людини.
- **Батьківщина** – мати, умій за неї постояти.
- Людина без **Батьківщини** як соловей без пісні.
- На **Батьківщині** і шкоринка — пиріг.
- Тільки тому шана буде, хто **Батьківщину** не на словах, а ділом любить.

2. Каліграфічна хвилинка

Перепишіть у зошит одне з прислів'їв про Батьківщину. Проілюструйте його зміст.

3. Бесіда "З природою наодинці"

Запитання до дітей

- Чи любите ви вслухатися у звуки природи?
- А бути наодинці із собою?
- Який у вас настрій, коли поруч із вами лише природа? (*сум, нудьга, радість, спокій, щастя*).

4. Вправа на розвиток аудіальних здібностей і фантазії

Учитель вмикає записи природи ([добірка звуків природи](#)). Діти слухають їх і записують, які звуки чують.

Прослухавши ще раз звуки природи, запитайте дітей, про що може нам розповісти море? Трава? Джерело? А що розповіли б їм ви?

5. Вправа “Гімн природі”

Діти стають у коло, вони — травинки, осінні литочки, краплі дощу тощо. Учитель просить сказати про свою матінку Землю кілька добрих слів. Педагог записує слова дітей, і з них усі разом складають гімн Землі. Почати може вчитель: “Земля, ти даруєш нам тепло і затишок”. Далі продовжують учні.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання складних слів: гомонить, дзвенить, напоєна, лине.

2. Читаємо вірш “З тобою” (завдання 1, с. 36 посібника) самостійно — мовчки або пошепки.

3. Виконання вправ 2–5 (див. с. 36–37 посібника).

4. Читаємо виразно або вчимо вірш напам’ять.

Діти можуть підготуватися читати вірш виразно або спробувати вивчити вірш напам’ять. Для цього випишіть на дошку всіх персонажів вірша, які говорять (струмок, ліщина, трава, степ, колоски, вода, Дніпро, Україна). Дайте кожній дитині намалювати ілюстрацію (пиктограму) до кожного рядочка, які стануть підказками під час розповідання вірша. Коли дитина розповідає вірш, учитель показує їй ці малюнки по черзі.

5. Виконання вправи 6 (див. с. 37 посібника).

Перед тим, як розглянути мапу думок, учитель може роздати [роздруківку “Мапа думок про Україну”](#), щоб діти вписали, що виникає в їхній уяві, коли вони чують слово “Україна”. Потім учні читають мапу думок у посібнику.

Запитання до дітей

- Які слова ви додали б до свого мовного малюнка?

6. Асоціативна вправа “Україна”

Діти сідають у коло, перед ними може лежати ватман, на якому написано слово “Україна”. У кошику лежать картки з назвами можливих об’єктів-асоціацій (див. [роздруківку “Картки-асоціації про Україну”](#)).

Діти по черзі витягують картки. Якщо погоджуються з асоціацією, то складають речення (можна міні-розповідь) про зв’язок цього об’єкта з нашою країною. Після кожної розповіді слово клеїться на ватман.

7. Асоціативна вправа “Душевні якості людей — для України”

Вправа виконується аналогічно до попередньої вправи, але з кошика діти дістають слова-назви душевних якостей (див. [роздруківку “Картки-асоціації про душевні якості”](#)).

Приклад розповіді. Якість — доброта. “Доброта оселилась в Україні, тому що коли моя мама приходила мене забирати із садочка, вона обіймала не лише мене, а й інших дітей, які чекали на своїх на батьків”. (Марійка, 8 років)

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Вправа “Розмова з природою”

Під час прогулянки з дітьми попросіть їх вибрати дерево й поговорити з ним кілька хвилин. Кожен ставить обраному дереву принаймні чотири запитання і намагається “почути” його відповіді. Потім діти записують або малюють те, що вони почули. З малюнків і розповідей оформлюється стенд “Наші розмови з природою”.

2. Вправа “Танок рук”

Увімкніть тиху музику, попросіть дітей заплющити очі, розслабитися та уявити, що їхні руки стали чарівними й можуть перетворитися на пташині крила, порив вітру, краплі дощу, стеблини трав. Руки дітей танцюють під музику. Після цього діти розповідають, що вони відчували під час танцю своїх рук.

3. Вправа “Закінчи речення”

Діти отримують аркуші з початком речення (див. роздруківку “[Закінчи речення](#)”). Учитель вислуховує пропозиції щодо закінчення. Будь-які три речення діти переписують у зошит.

4. Виконання вправи 7 (див. с. 37 посібника).

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита “[Тренажер з правопису](#)” (частина 1, с. 31).

2. Виконати завдання 8 на с. 37 посібника. Зробити добру справу й поділитися своїм досвідом у класі.

*Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа “Соняшник”, м. Київ*